

AKADEMİK ERTELEME VE AKADEMİK YAŞAM DOYUMUNUN AKILLI TELEFON BAĞIMLILIĞI İLE İLİŞKİSİ

THE RELATIONSHIP OF ACADEMIC PROCRASTINATION AND ACADEMIC LIFE SATISFACTION WITH SMARTPHONE ADDICTION

Şeyda URFALIOĞLU ŞAHİN

Anadolu Üniversitesi

İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

İşletme Bölümü Sayısal Yöntemler A.B.D.

surfalioglu@anadolu.edu.tr

ORCID: 0000-0001-6049-766X

Duygu TUNALI

Anadolu Üniversitesi

İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

İşletme Bölümü Sayısal Yöntemler A.B.D.

dcoskun@anadolu.edu.tr

ORCID: 0000-0002-6582-1710

Geliş Tarihi:

22.05.2023

Kabul Tarihi:

31.10.2023

Yayın Tarihi:

25.12.2023

Anahtar Kelimeler

Akıllı Telefon Bağımlılığı, Akademik Erteleme Eğilimi, Akademik Yaşam Doymu, Yapısal Eşitlik Modellemesi

Keywords

Smartphone Addiction, Academic Procrastination Tendency, Academic Life Satisfaction, Structural Equation Model

ÖZ

Bu çalışmanın amacı akademik erteleme, akademik yaşam doyumu ve akıllı telefon bağımlılığı arasındaki ilişkileri incelemektir. Bu bağlamda; akademik erteleme, akademik yaşam doyumu ve akıllı telefon bağımlılığı ölçeklerinden yararlanılarak 5'li likert tipi 19 maddeden oluşan anket formu hazırlanmış ve üniversite eğitim düzeyindeki öğrencilere online olarak uygulanmıştır. Yapılan anket formu sonucu 243 geri dönüş alınmış, veri temizleme işlemi sonucunda 239 form elde edilmiştir. Formlardan elde edilen veriler ile LISREL 8.80 programı kullanılarak yapısal eşitlik modellemesi tekniği ile analiz edilmiştir. Yapılan analiz sonucunda akıllı telefon bağımlılığı ile akademik erteleme ve akademik yaşam doyumu arasında; akademik yaşam doyumu ile de akademik erteleme arasında anlamlı ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Böylece akıllı telefon bağımlılığının akademik ertelemeyi ve akademik yaşam doyumunu etkilediği, akademik yaşam doyumunun akademik ertelemeyi etkilediği sonucuna varılmıştır.

ABSTRACT

The aim of this study is to examine the relationships between academic procrastination, academic life satisfaction and smartphone addiction. In this context, a 5-point Likert-type questionnaire consisting of 19 items was prepared by academic procrastination, academic life satisfaction and smartphone addiction scales and applied online to students at university education level. As a result of the survey, 243 responses were received, and as a result of the data cleaning process, 239 forms were obtained. The data obtained from the forms were analyzed with the structural equation modeling technique using the LISREL 8.80 program. As a result of the analysis, the relationship between smartphone addiction, academic procrastination and academic life satisfaction; It was concluded that there is an important relationship between academic life satisfaction and academic procrastination. Thus, it was concluded that smartphone addiction affects academic procrastination and academic life satisfaction, and academic life satisfaction affects academic procrastination.

DOI: <https://doi.org/10.30783/nevsosbilen.1300567>

Attf/Cite as: Urfaloğlu Şahin, Ş., & Tunali, D. (2023). Akademik erteleme ve akademik yaşam doyumunun akıllı telefon bağımlılığı ile ilişkisi. *Neşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi SBE Dergisi*, 13(4), 2334-2346.

Giriş

Erteleme eğilimi, kişinin yapabilme beceri ve kapasitesi olduğu ve gerçekleştirmeye karar verdiği bir eylemi makul bir gerekçesi bulunmadığı durumlarda ertelenmesi olarak tanımlanabilmektedir (Grecco, 1984, s. 7). Erteleme eğiliminin beş farklı biçimde ortaya çıktığı görülmektedir, bu etkiler; genel erteleme, akademik erteleme, karar vermeyi erteleme, nevrotik erteleme, takıntılı ya da işlevsel olmayan erteleme olarak sıralanır (Balkis & vd, 2006, s. 59). Bu çalışmada erteleme türlerinden biri olan akademik erteleme eğilimi üzerinde durulmuştur.

Akademik yaşamda, özellikle üniversite eğitimine devam eden öğrenciler birçok sorumlulukla karşı karşıya kalmaktadır. Bundan dolayı öğrencilerin akademik yaşamları boyunca günlük ödev ve projelerini yapmayı, dönem sınavlarına çalışmayı ertelediği durumlara sıkça rastlanmaktadır. Öğrencilerin tüm ödev ve sorumluluklarını gerçekleştirebilmesi için gün içinde zamanlarını etkin kullanmaları gerekmektedir ancak zamanın en iyi biçimde etkin olarak kullanımı konusunda ise büyük öneme sahip engellerden birinin akademik erteleme eğilimi olduğu ifade edilebilir. Akademik erteleme eğilimi; akademik yaşam süresi boyunca öğrencilerin ödevlerinin, dönem sınavlarına hazırlanmanın veya teslim tarihi yaklaşan proje ve ödevlerin son zamanlarda tamamlanması olarak tanımlanabilmektedir (Solomon & Rothblum, 1984, s. 503). Geçmişten günümüze yapılan çalışmalarda öğrencilerin önemli bir çoğunluğunun akademik yaşamları süresince erteleme eğiliminde buldukları ortaya çıkarılmıştır.

Akademik yaşam doyumu, öğrencilerin okul hayatındaki tecrübelerini, akademik çevreye uyum sağlama niteliklerini gösteren oldukça etkin ve kayda değer bir kavram olarak karşımıza çıkmaktadır. Buna ek olarak akademik yaşam doyumu öğrencilerin eğitim öğretim süreçleri boyunca tüm faaliyetlere karşı hissettiği olumlu ve olumsuz duygu, davranış ve tutumlarını da içerisinde barındırmaktadır (Nogueira, Antunes, & Sequeria, 2019, s. 3). Başka bir deyişle akademik yaşam doyumu, okul yaşamında hedeflenen akademik görev ve sorumlulukları yerine getirmek ve okul ortamındaki çevresel etkenlerden beklenen derecede memnun ve mutlu olmak olarak da tanımlanabilmektedir (Kumar, 2006, s. 2).

Teknolojinin gelişim göstermesi ile beraber internet kullanımı her geçen gün artarak devam etmektedir. En çok kullanılan ve teknolojisi her geçen gün gelişip değişen akıllı telefonlar; geniş bir yaş aralığında bulunan herkesin kolay bir şekilde ulaşabildiği, oldukça çeşitli işlev ve fonksiyonlara sahip pratik olarak taşınabilen elektronik cihazlardır. Geçmişten bugüne iletişim teknolojilerinde meydana gelen gelişimler akıllı telefonların mevcut kapasitelerini ve kullanım alanlarını oldukça önemli bir oranda arttırmıştır. Akıllı telefonların kullanımı, telefon modellerine ait olan özelliklerin gün geçtikçe artması, bilgisayara kıyasla daha kolay taşınabilir olması, anlık olarak meydana gelen her gelişmeden haberdar olunması gibi nedenlerden dolayı yaygınlaşmıştır.

Akıllı telefonların kullanımındaki artış beklenmedik bir hızda meydana geldiğinden, tarihte yer alan diğer taşınabilir özelliğine sahip olan dijital cihazları geride bırakmıştır (Chun, Lee, & Kim, 2012, s. 474). Akıllı telefonlar, piyasada yer alan diğer mobil telefonlara kıyasla daha iyi ve üst seviyede bilgi işletim sistemine sahiptir ve bundan dolayı da kullanıcılara bilgisayarda yapabileceği hemen hemen her işi (eposta, video, oyun, ofis programları vb.) yapma imkânı sağlamaktadır (Kuyucu, 2017, s. 332). Böylece akıllı telefonlar günden güne daha fazla kullanılmaya başlanmış ve insanların hayatlarında gün içindeki yaşamlarından ayırmadığı hatta yaşamlarının bir parçası haline geldiği gözlemlenmiştir. Bu özelliklerinden dolayı akıllı telefon bağımlılığı kavramı ortaya çıkmıştır.

Akıllı telefon bağımlılığı, bireylerin günlük hayat içinde sosyal yaşamlarını etkileyerek rahatsız edecek düzeyde akıllı telefonları aşırı seviyede kullanma ve çok zaman geçirme durumuna denmektedir (Keskin, Ergan, Başkurt, & Başkurt, 2018, s. 866). Örneğin; akıllı telefonun gün içinde kişilerin sürekli yanında olması, oyun oynamak, video çekmek, sabah uyanıldığında ilk olarak telefona bakmak, sosyal medya kullanımı, alışveriş, not alma, ofis işlemlerini gerçekleştirme, uyumadan önce telefonla ilgilenme, sosyalleşmek için kullanma akıllı telefon bağımlılığı olarak gösterilebilir. Bağımlılık kavramının kullanılmasının nedeni ise akıllı telefonların yaşamı daha kolay hale getirmesinin yanında kullanıcıların hayatında bazı problemlere de yol açmasıdır. Akıllı telefon kullanımının bilinçsiz ve aşırı olduğu durumlarda kullanıcıda davranış bozukluğu, psikolojik etkiler, görme bozukluğu, bel ağrısı, el bileği ağrısı, baş ağrısı gibi olumsuz etkilerin meydana gelmesi mümkün olmaktadır.

Günümüzde akıllı telefon bağımlılığı kavramı, oldukça önem arz eden bir konu haline gelmiştir. Bunun nedeni oyun, sohbet, müzik, internet kullanımı, sosyalleşme vb. tüm eylemlerin diğer bağımlılık türlerinde olduğu gibi kötüye kullanım bağımlılığına benzediği yönünde bulgular elde edilmesidir (Kwon, Kim, Cho, & Yang, 2013, s. 1). Akıllı telefonların kullanımının aşırıya kaçmasıyla birlikte sosyalleşmenin arttığı

zannedilirken tam tersi olarak gerçek hayattan soyutlanma durumu ortaya çıkmış, bireylerde benlik kavramı ve yalnızlaşma durumları da meydana gelmiştir. Bundan dolayı akıllı telefonların kullanımının artarak bağımlılık derecesine gelmesi son yıllarda çalışmalara konu olmaya başlamıştır. Bu çalışmalarda kullanılabilmesi için akıllı telefon bağımlılığı ölçeği geliştirilmiştir.

Literatür Taraması

Literatürde akıllı telefon bağımlılığı ve akademik erteleme eğilimi üzerine yapılan çalışmalar incelenmiştir. Öncelikle akademik erteleme eğilimi ve akıllı telefon bağımlılığı kavramlarını tek tek inceleyen bazı önemli çalışmalara değinilmiş daha sonra ise akıllı telefon bağımlılığı ile akademik erteleme arasındaki ilişkiyi birlikte araştıran çalışmalara yer verilmiştir. Akademik yaşam doyumunun literatürde yeni bir kavram olduğundan bahsedilmiş, yapılan bu çalışmada bu kavram yeni olduğundan ve diğer iki kavramla daha önce ilişkilendirilmediğinden dolayı çalışmaya değer görülmüştür.

Ellis ve Knaus (1977) tarafından üniversite eğitim düzeyinde olan öğrenciler hakkında yapılan çalışmada yer alan öğrencilerin yaklaşık %95'inin erteleme eğilimi gösterdiği ifade edilmiştir. Daha sonraki yıllarda akademik erteleme eğilimi üzerine yapılan çalışmaların sayısı artmış farklı eğitim düzeyinde bulunan öğrencilerden alınan bilgi ve veriler ile erteleme eğilimi araştırılmıştır. Solomon ve Rothblum (1984) tarafından yapılan çalışmada ise 342 üniversite öğrencisinin akademik sorumluluklarını erteleme davranışları ve bunların nedenleri araştırılmıştır. Çalışma sonucunda elde edilen bulgularda öğrencilerin %46'sının erteleme eğilimi gösterdiğini ifade edilmiştir. Potts (1987) tarafından üniversite eğitim düzeyinde olan öğrenciler hakkında yapılan çalışmada karşılaşılan bulgulara göre bu öğrencilerin yaklaşık %75'inin erteleme eğilimine sahip olduğunu ifade edilmiştir.

Brownlow ve Reassigner (2000) tarafından yapılan çalışmada elde edilen bulgularda akademik erteleme eğilimine sahip olan öğrencilerin eğitim dönemleri süresince içsel motivasyon seviyelerinin, akademik erteleme eğilimine sahip olmayanlara kıyasla daha az olduğunu ifade etmişlerdir. Fritzsche, Young ve Hickson'un (2003) tarafından yapılan çalışmada elde edilen bulgulardan hareketle öğrencilerin akademik erteleme davranışının ödev hazırlanması gereken derslerde daha fazla görüldüğünü saptanmıştır. Balkis ve Duru (2009) tarafından yapılan çalışmada 580 üniversite öğrencisinin akademik erteleme davranışı araştırılmıştır. Çalışma sonucunda elde edilen bulgulara göre öğrencilerin yaklaşık olarak %23'ünün oldukça yüksek seviyede erteleme eğilimine sahip olduğu saptanmıştır. Akademik erteleme eğilimi hakkında literatürde yer alan çalışmalar incelendiğinde üniversite öğrencilerinin oldukça büyük bir çoğunluğunun akademik yaşamları boyunca erteleme eğilimine farklı boyut ve düzeylerde sahip oldukları görülmektedir.

Literatürde akıllı telefon bağımlılığı ile ilgili yapılan çalışmalarda öğrenciler üzerinde bu bağımlılığın oldukça önemli olduğu ve hem akademik hem de sosyal hayatlarını etkilediği konusunda bulgulara rastlanmıştır. Shinse ve Baek (2013) tarafından yapılan ergenlerin akıllı telefon bağımlılıklarının agresiflik ve saldırganlık tavırları üzerindeki etkilerinin araştırıldığı çalışmada, ergenlerdeki saldırganlık tavırlarının ortaya çıkmasında akıllı telefona olan bağımlılıklarının oldukça önemli bir etkisi olduğu ifade edilmiştir. Akıllı telefonun aşırı kullanımının dikkat konusunda etkili olabileceği düşünülerek Jinoh (2014) tarafından dikkat bozukluğu ile akıllı telefon bağımlılığının ilişkisi incelenmiş ve bulgularda dikkat bozukluğu olan öğrencilerin aynı zamanda akıllı telefon bağımlılığı olan öğrenciler olduğu ve akıllı telefon bağımlılığı düzeyinin öğrencilerin dikkat bozukluğu üzerinde etkili olduğu sonucuna varılmıştır. Kuyucu (2017) tarafından üniversite öğrencilerinin akıllı telefona olan bağımlılık düzeylerini incelemek amacıyla yapılan çalışmada ise elde edilen bulgularda gençlerin akıllı telefonlarına aşırı düzeyde olumlu bir anlam yükledikleri ifade edilmiştir.

(Akademik erteleme ve telefon bağımlılığı ilişkisi çalışmaları, bu cümle silinecek!)

Akademik erteleme eğilimi ve akıllı telefon bağımlılığı arasındaki ilişkinin araştırıldığı çalışmalar literatürde yer almaktadır. Baykan ve arkadaşları (2022) tarafından tıp fakültesinde eğitim alan öğrencilerde akıllı telefon bağımlılığı ile akademik erteleme arasındaki ilişkinin incelenmesi amacıyla yapılan çalışmada toplanan verilerden elde edilen bulgularda, akıllı telefon bağımlılığı ile akademik erteleme arasında anlamlı ve pozitif bir ilişki olduğu böylece akıllı telefon bağımlılığının doğrudan akademik ertelemeyi arttırdığı saptanmıştır.

Güngör ve Koçak (2020) tarafından üniversite öğrencilerinin akıllı telefona olan bağımlılık seviyeleri ile akademik erteleme davranışları arasındaki ilişkinin araştırılması amacıyla yapılan çalışmada elde edilen analiz bulgularından akıllı telefon bağımlılığının akademik ertelemeyi etkilediği sonucuna ulaşıldığı ifade edilmiştir.

Literatür incelendiğinde akademik erteleme ile akıllı telefon bağımlılığı arasındaki ilişkinin incelendiği çalışmalarda aralarında bir bağ olduğu saptanmıştır. Fakat akademik erteleme, akıllı telefon bağımlılığı ve

akademik yaşam doyumunun birlikte ele alınarak ilişkilerinin açıklandığı bir çalışmaya rastlanmamıştır. Akademik yaşam doyumu yabancı literatürde 2019 yılında ortaya çıkmış, Türkçe literatürde ise 2021 yılında Türkçe versiyonu çalışılarak geçerli ve güvenilir olduğu saptanmıştır. Bundan dolayı akademik yaşam doyumu nispeten yeni bir kavram olarak karşımıza çıkmış ve Türkçe literatürde akademik yaşam doyumu hakkında yapılan çalışmanın azlığı nedeniyle çalışmaya değer bulunmuştur. Böylece literatüre önemli bir katkı sağlayacağı kanısına varılmıştır. Çalışmanın izleyen kısmında araştırmanın metodolojisine yer verilerek, toplanan veriler ile yapılan analiz bulguları raporlanmıştır.

Araştırmanın Yöntemi

Çalışmada Türkiye’de yer alan bir üniversitenin İktisadi İdari Bilimler Fakültesi öğrencilerinde akıllı telefona olan bağımlılığının akademik erteleme eğilimi ve akademik yaşamdan duyulan doyum üzerindeki etkisi yapısal eşitlik modellemesi ile araştırılmıştır. Araştırmada veri toplamak için hazırlanan anket formu, daha önce yapılmış çalışmalarla geliştirilen ölçeklerdeki ifadelerden derlenmiştir.

Akademik erteleme eğilimi ölçeği, Aitken (1982) tarafından üniversite düzeyindeki öğrencilerin akademik erteleme eğilimlerini araştırmak amacıyla geliştirilmiş olan bir ölçektir. Akademik erteleme eğilimi ölçeği, likert tipi 19 sorudan oluşan tek boyutlu bir ölçektir (Aitken, 1982, s. 41). Daha sonra bu ölçek Balkıs (2006) tarafından yapılan çalışmada 16 maddeden oluşmak üzere Türkçeye uyarlanmıştır. Bu çalışmada analizlerden elde edilen bulgularda, erteleme eğilimi ölçeğinin üniversite eğitim düzeyinde yer alan öğrencilerin akademik erteleme konusundaki davranışlarını incelemede, geçerli ve güvenilir bir ölçek olarak kullanılabilceği ispatlanmıştır.

Akademik yaşam doyumunu belirlemek için literatürde ölçekler yer almaktadır. Bunlardan biri Nogueira ve arkadaşları (2019) tarafından yapılan çalışmada geliştirilmiş olan akademik yaşam doyumu ölçeğidir. Bu ölçek kişisel doyum ve akademik ortamdan doyum olmak üzere iki boyuttan oluşmaktadır. Her bir boyutta dörder madde olmak üzere toplamda sekiz maddeden oluşan likert tipi sorulardan oluşan bir ölçektir. Akademik yaşam doyumu ölçeği uygulandığında yüksek skorlar elde edilmesi öğrencilerin eğitim süreçleri boyunca akademik yaşam doyumu düzeylerinin fazla olduğu şeklinde yorumlanır. Akademik yaşam doyumu ölçeğinin Odacı ve arkadaşları (2021) tarafından yapılan çalışmada Türkçe versiyonu elde edilmiş ve geçerliliği sınanmıştır. Yapılan bu çalışmada elde edilen bulgulardan hareketle akademik yaşam doyumu ölçeğinin üniversite eğitim düzeyinde olan öğrencilerin akademik yaşamdan doyumlarını araştırmak amacıyla kullanılabilcek geçerli ve güvenilir bir ölçek olduğu ifade edilmektedir (Odacı, Kaya, & Kınık, 2021, s. 12).

Akıllı telefon bağımlılığının ölçülebilmesi için ortaya çıkarılan ölçekler çoğunlukla Doğu Asya ülkelerine ait olmaktadır (Noyan, Enez Darçın, Nurmedov, Yılmaz, & Dilbaz, 2015, s. 74). Kwon ve arkadaşlarının (2013) yaptığı çalışmada akıllı telefona olan bağımlılığı araştırmak hedefiyle ilk olarak 33 adet sorudan oluşan akıllı telefon bağımlılığı ölçeği (ATBÖ) ortaya çıkmıştır. Akıllı telefon bağımlılığı ölçeğinin bu hali uzun bulununca 10 sorudan oluşan kısa hali önerilerek kullanılmıştır (Kwon, Kim, Cho, & Yang, 2013, s. 5). Ölçeğin Türkçe literatüre kazandırılması amacıyla Noyan ve arkadaşlarının (2015) yaptığı çalışmada akıllı telefon bağımlılığı ölçeğinin kısa versiyonunun üniversite eğitim düzeyindeki öğrencilerde geçerli ve güvenilir olduğu ispatlanmıştır.

Yapısal eşitlik modellemesi (YEM), gözlenen ile gizil değişkenler arasındaki ilişkiler hakkında hipotezleri sınamak amacıyla kullanılan çok değişkenli istatistiksel bir analiz olarak tanımlanabilmektedir (Hoyle, 1995, s. 159). Yapısal eşitlik modellemesinde amaç kurulan modellerin test edilerek kıyaslanması böylece veriyi en iyi tanımlayacak olan ana modelin belirlenmesidir (Alpaykut, 2017, s. 358). Yapısal eşitlik modellemesi, çalışmadaki değişkenler arasındaki ilişkilerin açıklanması üzerine modelle elde edilmektedir (Simsek, 2007, s. 4). YEM modeli çalışmadaki değişkenler arasında doğrudan ve dolaylı etkileri tespit etmede kullanılan çok değişkenli istatistik yöntemlerinden biridir.

Yapısal parametreler değişkenler arasındaki ilişkiyi modellemede kullanılmaktadır. Değişkenler arasındaki bu ilişkiler hipotez kurularak araştırılmaktadır (Tabachnick & Fidell, 2020, s. 692). Kullanılan parametreler değişkenler arasındaki ilişkiyi gösteren değişmez sabitlerdir. Yapısal eşitlik modellemesinde kurulan sistem, yapısal model (gizil değişken modeli) ve ölçüm modeli olmak üzere kendi içinde iki kısımdan oluşmaktadır. Ölçüm modeli, gizil değişkenlerin gözlenen değişkenler ile tahmin edildiği model olmakla birlikte gizil değişkenler ile gözlenen değişkenler arasındaki ilişkiyi göstermektedir (Alkış, 2016, s. 107). Yapısal model (gizil değişken modeli), gizil değişkenler arasındaki ilişkileri özetleyen yapısal eşitlikleri kapsamaktadır. Modelde kurulan bütün eşitlikler yapısal birer ilişkiyi betimlemektedir. Ölçüm modeli ise modelde yer alan

gözlenen değişkenler ile gizil değişkenler arasındaki var olan ilişkiyi ifade eden model olarak tanımlanabilmektedir ve böylece modeldeki her gizil değişken çeşitli gözlenen değişkenlerce ölçülebilmektedir (Yılmaz & Çelik, 2009, s. 16).

Yapısal eşitlik modellemesinde, modelin uyumunu test etmek amacıyla kullanılan uyum ölçütlerinden biri ki kare (χ^2) uyum ölçütüdür (Bagozzi & Heatherton, 1994, s. 45). Modelde hesaplanan büyük χ^2 istatistiği uyumun kötü olduğunu belirtmektedir. Yapısal eşitlik modellemesinde χ^2 'nin dışında da modelin uyumunu sınavabilmek amacıyla farklı uyum ölçütleri bulunmaktadır. Yaklaşık hatalarının ortalamasının karekökü RMSEA' dır. RMSEA değerinin 0.5'ten küçük veya eşit olma durumu modeldeki uyumun iyi olduğunu, 0.05 ile 0.08 arasında olma durumu modeldeki uyumun yeterli kabul edilebilir düzeyde olduğunu, 0.08 ile 1 arası ise modeldeki uyumun kötü bir uyum olduğunu göstermektedir (Yılmaz & Çelik, 2009, s. 40). Uyum iyiliği indeksi (Goodness of Fit Index) GFI, yapısal eşitlik modelindeki açıklanan varyansın toplam varyansa oranı ile elde edilmektedir (Erkorkmaz & vd, 2013, s. 213-214). Hata kareleri Ortalamasının Karekökü (RMR) ölçütü uyumlu olan hataları temel alan bir uyum ölçütüdür ve sıfıra yakın bir değer alması uyumun iyi olduğunu ifade etmektedir (Brown, 2005, s. 175).

Standartlaştırılmış Hata kareleri Ortalamasının Karekökü (SRMR), 0.05'ten küçük olduğunda iyi bir uyum, 0,10'dan küçük olduğunda ise kabul edilir bir uyumun olduğu ifade edilen ölçüttür (Schermele-Engel, Moosbrugger, & Müller, 2003, s. 38-39). Karşılaştırmalı Uyum İndeksi (CFI), gizil değişkenler arasında bir ilişki olmadığı varsayımı altında elde edilen modelin kovaryans matrisiyle birlikte saptanmış olan YEM modelinden elde edilen kovaryans matrisi ile arasındaki farkı ifade etmektedir. CFI 0 ile 1 arasında bir değer almaktadır ve modelden elde edilen değer 0,90 ve üzerinde olduğunda iyi bir uyum söz konusudur (Sümer, 2000, s. 61). Normlaştırılmamış Uyum İndeksi (NNFI), modelde hesaplanan Ki-kare değeri arasındaki farkı, serbestlik dereceleri ile ifade etmek için hesaplanan bir uyum iyiliği indeksidir. Modelden hareketle elde edilen NNFI sıfır ile bir arasında bir değere sahip olmaktadır, bu değer 0,95 üzerinde bulunursa iyi uyumun, 0,90 ile 0,94 arasında bulunursa da kabul edilebilir bir uyumun olduğu şeklinde açıklanmaktadır (Bentler, 1990, s. 243).

Araştırmanın Amacı ve Kapsamı

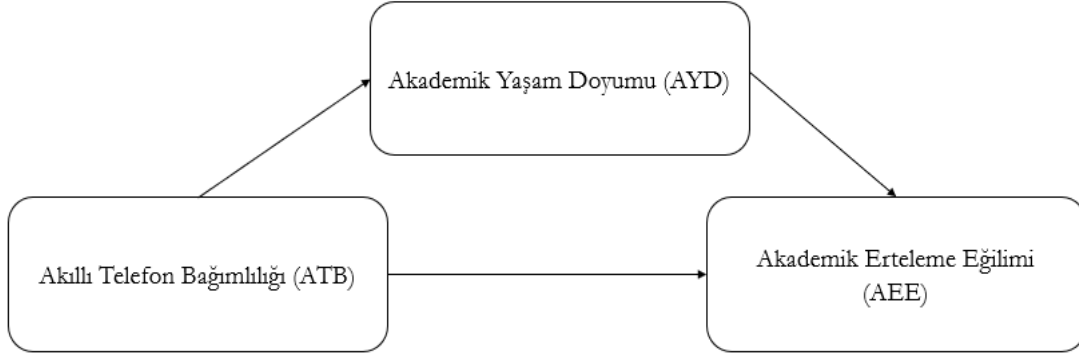
Bu çalışmanın amacı, üniversite öğrencilerinde akıllı telefon bağımlılığının akademik erteleme ve akademik yaşam doyumu ile ilişkisinin araştırılmasıdır. Yapısal eşitlik modellemesi ile bu üç kavram arasındaki ilişkiler modellenerek eş zamanlı bir biçimde çözümlenip yorumlanacaktır. Bu bağlamda öğrencilere 19 sorudan ve 5'li likert tipi anket formu uygulanmış ve elde edilen veriler ile analiz gerçekleştirilmiştir. Anket formunun ilk bölümünde cinsiyet, bölüm, yaş ve genel not ortalaması soruları yer almaktadır. İkinci bölümde ilk 10 maddede akıllı telefon bağımlılığı ölçeğinin kısa versiyonunda yer alan sorularına, daha sonraki 4 maddede akademik yaşam doyumu ölçeğindeki kişisel doyum boyutu altında yer alan 4 maddeye, son 5 maddede ise akademik erteleme eğilimi ölçeğinde bulunan sorulara yer verilmiştir.

Verilerin toplanması amacıyla 19 sorudan oluşan anket formu 2023 yılının mart ayında üniversite eğitimi gören öğrencilere uygulanmıştır. Örneklemin belirlenmesinde kolayda örnekleme tekniğinden faydalanılmış ve seçilen örnekleme anket formu uygulanmıştır. 243 öğrencinin katılımıyla anket tamamlanmış, yapılan veri temizleme işlemi sonucunda uygun olmayan 4 anket formu çıkarılmış ve 239 öğrenciye ait olan veriler elde edilmiştir.

Araştırma Modeli ve Hipotezler

Üniversite öğrencilerinde akıllı telefon bağımlılığı, akademik erteleme ve akademik yaşam doyumu arasındaki ilişkinin yapısal eşitlik modellemesi ile incelendiği bu çalışmadaki önerilen araştırma modeli aşağıda yer almaktadır;

Şekil 1: Araştırma Modeli

Not: Şekil yazarlar tarafından bu çalışma için oluşturulmuştur.

Yapısal Eşitlik Modellemesinde yer alan değişkenler arasındaki doğrudan ve dolaylı anlamlı ilişkileri incelemek amacıyla hipotezler kurulmaktadır. Kurulan hipotezlerde değişkenlerin birbirleriyle olan ilişkileri ve birbirleri üzerinde etkili olup olmadıkları sınanmaktadır. Bu çalışmanın amacı da daha önce belirtildiği gibi akademik erteleme, akademik yaşam doyumu ve akıllı telefon bağımlılığı arasındaki ilişkileri incelenmektedir.

Bu çerçevede araştırmada uygulanacak yapısal eşitlik modellemesi için oluşturulan yapısal modele ait hipotezler aşağıdaki gibidir,

H₁: Öğrencilerde akıllı telefon bağımlılığı, akademik yaşam doyumunu etkilemektedir. /Öğrencilerde akıllı telefon bağımlılığı ile akademik yaşam doyumu arasında anlamlı bir ilişki vardır.

H₂: Öğrencilerde akıllı telefon bağımlılığı, akademik erteleme eğilimi üzerinde etkilidir. /Öğrencilerde akıllı telefon bağımlılığı ile akademik erteleme eğilimi arasında anlamlı bir ilişki vardır.

H₃: Öğrencilerde akademik yaşam doyumu akademik erteleme eğilimi üzerinde etkilidir. /Öğrencilerde akademik yaşam doyumu ile akademik erteleme eğilimi arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Analiz ve Bulgular

Veri temizleme işlemi sonrasında bazı anket formlarının dışarıda bırakılması ile 239 öğrenciye ait veriler ile Yapısal Eşitlik Modellemesi analizi yapılmıştır. Analizler için SPSS 25.0 paket programı ve LISREL 8.80 programı kullanılmıştır.

Çalışmada kullanılan anket formunda yer alan ifadelerin güvenilirliği de araştırılarak yorumlanmıştır. Güvenirlik, bir değişkenin bağımsız ölçümleri arasındaki kararlılıktır. Güvenirliğin ölçülmesinde çoğunlukla kullanılan iç tutarlılıkta, ölçekte yer alan her bir soruya verilmiş olan yanıtların ölçeğin geneline verilmiş olan cevaplarla ne boyutta tutarlı ve uyumlu olduğu ölçülmektedir. Ölçek güvenilirliği analizi kapsamında Cronbach's Alpha değeri hesaplanmış ve 0,80 olarak bulunmuştur. Bu değer 0,80 olması literatürde kabul edilebilir bir Cronbach's Alpha değeridir (Özdamar, 1999, s. 522).

Söz konusu ankette yer alan ifadelerden faktör yükü düşük olup ilişkili olduğu öngörülen faktörü yeterince açıklayamayanlar analizden çıkarılarak, tümü anlamlı ilişkiye sahip olan kabul edilebilir bir modele ulaşılmıştır. Elde edilen anlamlı modele ilişkin bilgiler aşağıda yer alan Tablo1'de verilmektedir.

Tablo 1: Araştırma Modeline İlişkin Faktör Sonuçları

İfadeler	Standart Yükler	t değeri
Akıllı Telefon Bağımlılığı		
Akıllı telefon kullanmaktan dolayı planladığım işleri aksattım.	0.77	13,05
Akıllı telefonu kullanmaktan dolayı derslerime odaklanmakta, ödevlerimi yapmakta ve işlerimi tamamlamakta güçlük çekerim.	0.83	14,40
Kullanmasam da akıllı telefonum aklımdadır.	0.47	7,16
Günlük yaşamımı aksatmasına rağmen akıllı telefonumu kullanmaktan vazgeçmem	0.70	11.52
Akademik Yaşam Doyumu		
Aldığım derslere olan katılımımdan memnunum.	0.87	6.76
Akademik performansımdan memnunum.	0.51	5.24
Öğretim elemanları ile ilişkilerimden memnunum.	0.44	4.86
Akademik Erteleme Eğilimi		
Bir işe başlamayı son ana kadar geciktiririm.	0.70	9.47
Derslerime ve hocalarla görüşmelerime sıklıkla geç kalırım.	0.60	8.49
Genellikle ödevlerimi/çalışmalarımı son teslim tarihine yetiştirmek için alelacele koştururum.	0.76	10.55
Ödevlere başlamam genellikle uzun zaman alır.	0.81	11.12
Yakın zaman içinde bir sınavım varsa, çoğunlukla kendimi sınavdan başka işler yaparken bulurum.	0.73	10.11

Çalışmada önerilmiş olan araştırma modeli için elde edilen uyum indeksleri modelin kabul edilebilirliğinin sınanması amacıyla kullanılmaktadır ve bu indeksler modelin uygun bir model olup olmadığının saptanmasını sağlamaktadır. Uyum indekslerinden biri olan $\chi^2 /sd = 2.54$ olarak bulunmuştur. Bulunan bu değer 3'ten küçük olduğundan dolayı uyumun iyi olduğu söylenebilmektedir (Sümer, 2000, s. 59).

Tablo 2: Modelin Uyum İyiliği Endeksi Değerleri

	χ^2	sd	χ^2 /sd	GFI	RMSEA	CFI	NNFI	RMR	SRMR
Model	83.18	51	1.63	0.95	0.051	0.98	0.98	0.063	0.047

GFI değeri 1'e ne kadar yakın olursa modelin uyumu o kadar iyi olduğu yönünde ifade edilmektedir (Raykov & Marcoulides, 2006, s. 43). Çalışmada yer alan modelde elde edilen GFI değeri 0,95 olarak hesaplanmış ve bu anlamda model uyumun iyi olduğu yorumunu sağlamıştır. RMSEA değerinin 0.5'ten küçük veya eşit olma durumu modelde iyi bir uyumun, 0.05 ile 0.08 arasında olma durumu modelde yeterli kabul edilebilir bir uyumun, 0.08 ile 1 arası ise kötü bir uyumun olduğunu göstermektedir (Yılmaz & Çelik, 2009, s. 40). Çalışmadaki modelde elde edilen RMSEA değeri 0,051 olarak bulunduğu için iyi uyuma sahip bir model olarak değerlendirilmiştir. CFI ve NNFI değerlerinin 1'e yakın olması modeldeki uyumun iyi olduğunu göstermektedir (Raykov & Marcoulides, 2006, s. 44,46). Bu çalışmada CFI değeri 0.98, NNFI değeri ise 0,98 olarak hesaplanmıştır böylece iyi bir uyum olduğu söylenebilmektedir. Son olarak modelden hesaplanan tüm uyum indeksleri incelendiğinde; elde edilmiş olan modelin kabul edilebilir ve iyi uyum gösteren bir model olduğu saptanmıştır. RMR değerinin sıfıra yakın bir değer alması uyumun iyi olduğunu göstermektedir (Brown, 2005, s. 175). Bu çalışmada 0.063 olarak elde edilmiş ve modelin iyi uyum gösterdiği saptanmıştır. SRMR değeri 0.05'ten küçük olduğunda iyi bir uyum, 0,10'dan küçük olduğunda ise kabul edilir bir uyum

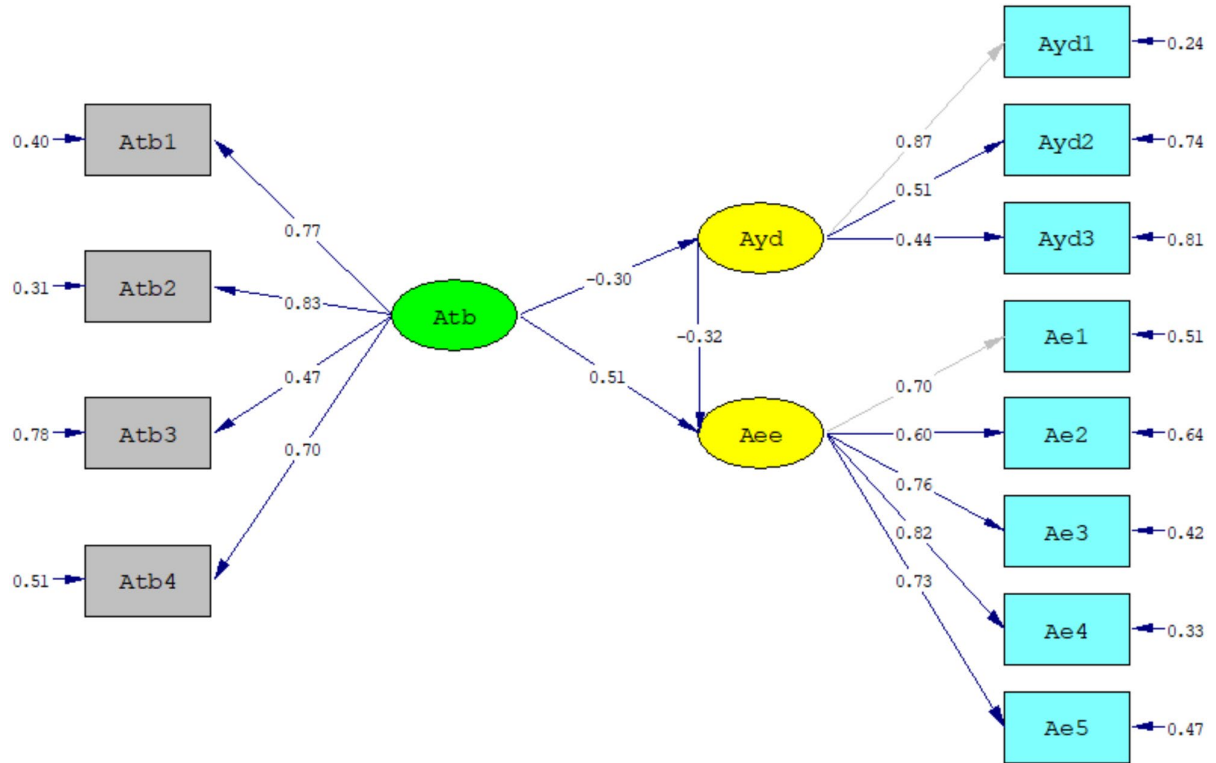
olduğu ifade edilmektedir (Schermelleh-Engel, Moosbrugger, & Müller, 2003, s. 38-39). Çalışmada elde edilen SRMR değeri ise 0.047 olduğundan dolayı elde edilen modelde iyi bir uyum olduğu saptanmıştır. Çalışmada incelenen modele ilişkin oluşturulan hipotezler için elde edilen bulgular aşağıda verilen Tablo 3'te özetlenmiştir

Tablo 3: Hipotez Sonuçları

Hipotezler	Standartlaştırılmış Parametre Tahminleri	t değeri	Sonuç
H ₁ : Öğrencilerde akıllı telefon bağımlılığı, akademik yaşam doyumunu etkilemektedir.	-0.30	-3.76	Kabul Edilir
H ₂ : Öğrencilerde akıllı telefon bağımlılığı, akademik erteleme eğilimi üzerinde etkilidir.	0.51	6.53	Kabul Edilir
H ₃ : Öğrencilerde akademik yaşam doyumu akademik erteleme eğilimi üzerinde etkilidir.	-0.32	-3.71	Kabul Edilir

Tablodan hareketle çalışmada kurulan üç hipotez kabul edilmiştir. Böylece akıllı telefon bağımlılığı, akademik yaşam doyumu ve akademik erteleme eğilimi üzerinde etkilidir. Akademik yaşam doyumu ise akademik erteleme eğilimi üzerinde etkilidir sonuçları elde edilmiştir. Yapılan analizler sonucunda elde edilen LISREL 8.80 programı path diyagramı çıktısı Şekil 2'de verilmiştir.

Şekil 2: Path Diyagramı

Elde edilen şekilden öğrencilerde akıllı telefon bağımlılığının, akademik yaşam doyumu ve akademik erteleme eğilimi üzerinde etkili olduğu ve akademik yaşam doyumunun da akademik erteleme eğilimi üzerinde etkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Sonuç

Çalışmada akıllı telefon bağımlılığı, akademik erteleme eğilimi ve akademik yaşam doyumu arasında bir ilişkinin varlığının, varsa bu ilişkilerin yönlerinin ortaya çıkarılması amaçlanmıştır. Araştırmanın kapsamını üniversitede eğitim gören öğrenciler oluşturmaktadır. Anket formu uygulanacak öğrencilerin belirlenmesinde kolayda örnekleme yöntemi benimsenmiştir. Akıllı telefon bağımlılığı, akademik erteleme eğilimi ve akademik yaşam doyumu arasındaki ilişkiyi ölçebilmek amacıyla bir anket formu hazırlanmış, elde edilen form online olarak örnekleme uygulanmıştır. Yapılan anket uygulamasından elde edilen geri dönüşlerde veri temizleme işlemi sonrasında 239 öğrenciye ait cevapların olduğu formlardan elde edilen veriler kullanılmıştır.

Çalışmada ölçek güvenilirliği analizi kapsamında Cronbach's Alpha değeri hesaplanmış ve 0,80 olarak bulunmuştur. Bundan dolayı anketin güvenilirliğinin yüksek bir düzeyde olduğu ifade edilmiştir. İlişkili olduğu düşünülen gözlenen ve gizil değişkenlerle oluşturulan ölçüm modelindeki ilişkilerin tümü istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. Araştırma modelinde ele alınan gizil değişkenler arasındaki ilişkileri gösteren (Şekil 1) yapısal modelde önerilen ilişkiler için üç hipotez kurularak test edilmiş ve kabul edilmiştir.

H₁ hipotezi, "Öğrencilerde akıllı telefon bağımlılığı, akademik yaşam doyumunu etkilemektedir" veya "Öğrencilerde akıllı telefon bağımlılığı ile akademik yaşam doyumu arasında anlamlı bir ilişki vardır." şeklinde kurulmuştur. Bu hipotez akıllı telefon bağımlılığı ile akademik yaşam doyumu arasındaki ilişkiyi test etmektedir. Elde edilen bulgulara göre iki kavram arasında anlamlı bir ilişki olduğu ortaya çıkarılmıştır. Bundan dolayı akıllı telefona olan bağımlılık akademik yaşam doyumunu etkilemekte; diğer bir ifadeyle ise akıllı telefona olan bağımlılık arttıkça akademik yaşamdan duyulan doyum azalmaktadır sonucu elde edilmiştir.

H₂ hipotezi, "Öğrencilerde akıllı telefon bağımlılığı, akademik erteleme eğilimi üzerinde etkilidir" veya "Öğrencilerde akıllı telefon bağımlılığı ile akademik erteleme eğilimi arasında anlamlı bir ilişki vardır." şeklinde kurulmuştur. Bu hipotez akıllı telefon bağımlılığı ile akademik erteleme eğilimi arasındaki ilişkiyi test etmektedir. Elde edilen bulgulara göre iki kavram arasında anlamlı bir ilişki olduğu ortaya çıkarılmıştır. Bundan dolayı akıllı telefona olan bağımlılık akademik erteleme eğiliminin etkilemekte diğer bir ifadeyle ise akıllı telefona olan bağımlılık arttıkça akademik erteleme eğilimi de artmaktadır sonucuna ulaşılmıştır.

H₃ hipotezi, "Öğrencilerde akademik yaşam doyumu akademik erteleme eğilimi üzerinde etkilidir" veya "Öğrencilerde akademik yaşam doyumu ile akademik erteleme eğilimi arasında anlamlı bir ilişki vardır." şeklinde kurulmuştur. Bu hipotez akademik yaşam doyumu ile akademik erteleme eğilimi arasındaki ilişkiyi test etmektedir. Elde edilen bulgulara göre iki kavram arasında anlamlı bir ilişki olduğu ortaya çıkarılmıştır. Akademik ortamdaki duyulan yaşam doyumu akademik erteleme eğilimi üzerinde etkili olmaktadır sonucu elde edilmiştir. Yapısal eşitlik modellemesi sonucunda elde edilen uyum indislerine (Tablo2) göre çalışmada önerilen model iyi uyuma sahip ve kabul edilebilir bir model olarak değerlendirilmiştir.

Üniversite öğrencilerindeki akıllı telefonlara olan bağımlılığının artması akademik yaşamları süresince olumlu yönde kendilerine katkı sağlayacak akademik yaşam doyumları ile ilişkilidir. Akıllı telefon ile geçirdikleri süre arttığında dolayısıyla bağımlılık düzeyleri de artacaktır. Bundan dolayı akademik performansları düşecek, derslere katılımları azalacak ve akademik ortamdaki iletişimlerini zayıflayacaktır.

Üniversite öğrencilerindeki akıllı telefonlara olan bağımlılığının artması akademik erteleme eğilimi ile de ilişkili olduğu saptanmıştır. Akıllı telefon bağımlılığı bir işe başlamayı geciktirme, derslere ve görüşmelere geç kalma, ödev ve sorumlulukları zamanında gerçekleştirilememesi, akademik alandaki sorumluluklara başlama konusunda hep erteleme eğilimi gösterme ve sınavlara düzenli bir şekilde çalışmamaya neden olmaktadır. Bunlardan dolayı da telefonda geçirilen süre arttıkça akademik erteleme eğilimi söz konusu olmaktadır.

Akademik yaşamdan duyulan doyum olumlu yönde olduğunda akademik erteleme eğilimi gösterme düzeyi de azalacaktır. Akademik ortamdaki hissedilen doyumun artması ve akademik erteleme davranışının azalması amacıyla akıllı telefona bağımlılığın azalması gerekmektedir. Böylece akademik yaşamdan doyum arttıkça da erteleme eğilimi azalacak görev ve sorumluluklar vaktinde gerçekleştirilebilecektir.

Tüm bu bulgular ışığında; Türkçe literatürde nispeten yeni bir kavram olarak karşımıza çıkmış akademik yaşam doyumu ile ilgili elde edilen sonuçların bu alanda çalışmak isteyenlere katkı sağlayacağı ve akademik başarının incelenmesinde akademik yaşam doyumunun önemli bir etken olarak göz önünde bulundurulması gerektiği düşünülmektedir. Akademik yaşam doyumunun artması, akademik erteleme eğiliminin azalması amacıyla telefonlarda geçirilen sürenin azaltılması ve bu bağımlılığın önüne geçilmesi de önerilmektedir. Öğrencilerin akıllı telefona olan bağımlılıkları azaldığında hem akademik erteleme eğilimlerinde bir azalma

hem de akademik ortamlardan duyulan doyumda bir artma olacağı öngörülmektedir. Böylece akademik anlamda başarı da sağlanabilecektir. Buna ek olarak, yetkililer tarafından üniversite öğrencilerinin akademik başarılarını arttırmak adına akademik yaşam doyumlarını iyileştirici faaliyetler de geliştirilebilir. Böylece akademik erteleme eğiliminin de azaltılması sağlanabilecek ve öğrencilerin akademik başarıları olumlu yönde ilerleme gösterebilecektir.

Kaynakça

- Aitken, M. (1982). *A personality profile of the college student procrastinator*. University of Pittsburgh.
- Alkış, N. (2016). Bayes Yapısal Eşitlik Modellemesi: Kavramlar ve Genel Bakış. *Gazi İktisat ve İşletme Dergisi*, 2(3), 105-116.
- Alpaykut, S. (2017). Öğrenci velilerinin özel okullardan memnuniyet düzeylerinin yapısal eşitlik modeli ile değerlendirilmesi. *Dokuz Eylül Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 32(2), 355-368.
- Bagozzi, R., & Heatherton, T. (1994). A general approach to representing multifaceted personality constructs: Application to state self-esteem. *Structural Equation Modeling: A Multidisciplinary Journal*, 1(1), 35-67.
- Balkis, M., & vd. (2006). Üniversite Öğrencilerinde Akademik Erteleme Eğiliminin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Ege Eğitim Dergisi*, 7(2), 57-73.
- Balkis, M., & Duru, E. (2009). Prevalence of academic procrastination behavior among pre-service teachers, and its relationship with demographics and individual preferences. *Journal of Theory & Practice in Education (JTPE)*, 5(1), 18-32.
- Bentler, P. M. (1990). Comparative fit indexes in structural models. *Psychological bulletin*, 107(2), 238-246.
- Brown, T. (2005). *Confirmatory factor analysis for applied research*. Guilford publications.
- Brownlow, S. & Reasinger, R. D. (2000). Putting off until tomorrow what is better done today: Academic procrastination as a function of motivation toward college work. *Journal of social behavior and personality*, 15(5), 15-34.
- Chun, H., Lee, H., & Kim, D. (2012). The Integrated Model of Smartphone Adoption: Hedonic and Utilitarian Value Perceptions of Smartphones Among Korean College Students. *Cyberpsychology, Behavior, And Social Networking*, 15(9), 473-479.
- Erkorkmaz, Ü., & vd. (2013). Doğrulamalı factor analizi ve uyum indeksleri. *Türkiye Klinikleri Tıp Bilimleri Dergisi*, 33(1), 210-223.
- Ellis, A. & Knaus, W.J. (1977). *Overcoming procrastination*. New York, Institute for Rational Living
- Grecco, P. R. (1984). *A cognitive-behavioral assessment of problematic academic procrastination: development of a procrastination self-statement inventory*. Fresno: California School of Professional Psychology.
- Güngör, A. B., & Koçak, O. (2020). Üniversite öğrencilerinin akıllı telefon bağımlılığı ve akademik erteleme davranışı arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Eğitim ve Toplum Araştırmaları Dergisi*, 7(2), 397-419.
- Hoyle, R. (1995). *Structural equation modeling: Concepts, issues, and applications*. Sage.
- Keskin, T., Ergan, M., Başkurt, F., & Başkurt, Z. (2018). Üniversite Öğrencilerinde Akıllı Telefon Kullanımı ve Baş Ağrısı İlişkisi. *Adıyaman Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 4(2), 864-873.
- Kumar, P. (2006). Academic Life Satisfaction Scale (ALSS) and its effectiveness in predicting academic success. Online Submission. Retrieved from: <http://eric.ed.gov/?id=ED491869>
- Kuyucu, M. (2017). Gençlerde Akıllı Telefon Kullanımı Ve Akıllı Telefon Bağımlılığı Sorunsalı: "Akıllı. *Global Media Journal TR Edition*, 7(14), 328-359.
- Kwon, M., Kim, D., Cho, H., & Yang, S. (2013). The Smartphone Addiction Scale: Development and Validation of a Short Version for Adolescents. *Plos One*, 8(12), 1-7.

- Nogueira, M., Antunes, J., & Sequeira, C. (2019). Development and psychometric study of the Academic Life Satisfaction Scale (ALSS) in a higher education students sample. *Nursing & Healthcare International Journal*, 3(2), 1-8.
- Noyan, C., Enez Darçın, A., Nurmedov, S., Yılmaz, O., & Dilbaz, N. (2015). Akıllı Telefon Bağımlılığı Ölçeğinin Kısa Formunun üniversite öğrencilerinde Türkçe geçerlilik ve güvenilirlik çalışması. *Anatolian Journal of Psychiatry/ Anadolu Psikiyatri Dergisi*, 16(9), 73-81.
- Odacı, H., Kaya, F., & Kınık, Ö. (2021). Akademik Yaşam Doyumu Ölçeği'nin Türkçe Versiyonu. *Ege Eğitim Dergisi*, 22(1), 1-15.
- Özdamar, K. (1999). *Paket Programlar İle İstatistiksel Veri Analizi 1*. Eskişehir: Kaan Kitabevi.
- R Raykov, T., & Marcoulides, A. G. (2006). *A first course in structural equation modeling*. Routledge.
- Schermelleh-Engel, K., Moosbrugger, H., & Müller, H. (2003). Evaluating the fit of structural equation models: Tests of significance and descriptive goodness-of-fit measures. *Methods of psychological research online*, 8(2), 23-74.
- Simsek, O. F. (2007). *Yapısal Eşitlik Modellemesine Giriş: Temel İlkeler ve LISREL Uygulamaları*. Ekinoks.
- Solomon, L., & Rothblum, E. (1984). Academic Procrastination: Frequency and Cognitive-Behavioral Correlates. 31(4), 503-509.
- Sümer, N. (2000). *Yapısal Eşitlik Modelleri: Temel Kavramlar ve Örnek Uygulamalar*. Türk Psikoloji Yazıları.
- Tabachnick, B. G., & Fidell, L. S. (2020). *Çok Değişkenli İstatistiklerin Kullanımı*. Nobel.
- Yılmaz, V., & Çelik, H. (2009). *LISREL ile yapısal eşitlik modellemesi-I: temel kavramlar, uygulamalar, programlama*. Pegem Akademi Yayıncılık.

EXTENDED SUMMARY

In the study, academic procrastination, academic life satisfaction and smartphone addiction were discussed and the relationship between them was examined. Academic procrastination can be defined as the recent completion of students' homework, preparation for term exams, or projects and assignments whose deadlines are approaching during their academic life. In the studies conducted from the past to the present, it has been revealed that a significant majority of students tend to procrastinate throughout their academic life. Academic life satisfaction is a very effective and important concept that shows the experiences of students in school life and the quality of adaptation to the academic environment. In addition, academic life satisfaction includes the positive and negative emotions, behaviors and attitudes of students towards all their goals throughout the education. In other words, academic life satisfaction can also be defined as fulfilling the academic duties and responsibilities aimed at school life and being satisfied and happy at the expected level from environmental factors at school. Smartphone addiction is the situation of excessive use of smartphones and spending a lot of time, affecting the social lives of individuals in daily life. In cases where smart phone use is unconscious and excessive, it is possible for the user to experience negative effects such as behavioral disorder, psychological effects, visual impairment, low back pain, wrist pain, and headache.

The aim of this study is to investigate the effect of smartphone addiction on academic procrastination and academic life satisfaction in university students. Structural equation modeling was used for this purpose. The study was carried out on Faculty of Economics and Administrative Sciences in a university in Turkey. In this context, a questionnaire consisting of 19 items and 5-point Likert-type questions was prepared by using academic procrastination, academic life satisfaction and smartphone addiction scales, and it was applied online to on students at university education level. In the first part of the questionnaire, there are questions about gender, department, age and GPA. In the second part, questions in the short version of the smartphone addiction scale in the first 10 items, 4 items under the personal satisfaction dimension in the academic life satisfaction scale in the next 4 items, and questions in the academic procrastination tendency scale in the last 5 items are included. In the determination of the sample, convenience sampling technique was used and the selected sampling questionnaire was applied. The questionnaire was completed with the participation of 243 students, as a result of the data cleaning process, 4 inappropriate questionnaires were removed and data belonging to 239 students were obtained.

The research hypotheses are as follows: H₁: Smartphone addiction in students has a significant effect on academic life satisfaction. H₂: Smartphone addiction in students has a significant effect on academic procrastination. H₃: Academic life satisfaction of students has a significant effect on academic procrastination.

SPSS 25.0 program and LISREL 8.80 program were used for analysis in the study. The reliability of the statements in the questionnaire used in the study was investigated and interpreted. Within the scope of scale reliability analysis, Cronbach's Alpha value was calculated and found to be 0.80. Among the statements in the questionnaire, those with low factor load and those that could not adequately explain the factor predicted to be related were excluded from the analysis, and an acceptable model was reached, all of which had a significant relationship. The fit indices obtained for the research model proposed in the study are used to test the acceptability of the model, and these indices help determine whether the model is a suitable model. One of the fit indices, $\chi^2 / sd = 2.54$, was found, since this value is less than 3, it can be said that the fit is good. In addition, since the RMSEA value was found to be 0.051, it was evaluated as a model with good fit. Besides these; It was determined that other fit indices such as GFI, CFI, NNFI, RMR and SRMR also showed good fit.

Three hypotheses related to the model discussed in the study were accepted. According to the first accepted hypothesis, there was a significant and inverse relationship between smartphone addiction and academic life satisfaction. Therefore, addiction to smartphones affects academic life satisfaction; In other words, as the addiction to smartphones increases, satisfaction with academic life decreases. According to the second accepted hypothesis, there was a significant and same-way relationship between smartphone addiction and academic procrastination. Hence, it has been concluded that the addiction to the smartphone affects academic procrastination, in other words, as the addiction to the smartphone increases, the academic procrastination also increases. According to the accepted third hypothesis, there was a significant and inverse relationship between academic life satisfaction and academic procrastination. It was concluded that life satisfaction from the academic environment is effective on the academic procrastination. The increase in the addiction of university students to smartphones is very important because it affects their academic life satisfaction, which will be positive throughout their academic life, and their tendency to procrastinate in the

face of homework and responsibilities. To increase the satisfaction from the academic atmosphere and decrease the academic procrastination behavior, it is necessary to decrease the addiction to the smartphone. Thus, as the satisfaction with academic life increases, the tendency to procrastinate will decrease and duties and responsibilities will be realized on time.